

РЕШЕНИЕ

№ 8

гр. Ихтиман , 25.05.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – ИХТИМАН, ПЪРВИ ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ в
публично заседание на двадесет и осми април, през две хиляди двадесет и
първа година в следния състав:

Председател: Радослава М. Йорданова

при участието на секретаря Лиана Ц. Тенекева
като разгледа докладваното от Радослава М. Йорданова Гражданско дело №
20201840100623 по описа за 2020 година

Производството по делото е образувано по повод подаден иск по реда на чл. 422 ГПК, вр. чл. 213, ал. 1 КЗ /отм./ чл. 86 ЗЗД от „БЪЛГАРСКА АГЕНЦИЯ ЗА ЕКСПОРТНО ЗАСТРАХОВАНЕ“ ЕАД ЕИК ., седалище и адрес на управление гр. София, БУЛ. „.....“ № 55, ет. 1 срещу ЕТ „.....“ ЕИК., седалище и адрес на управление с. Костенец, ел. .. № .., за установяване на съществуване на вземане в размер на 861,36 лева – главница, представляваща изплатено застрахователно обезщетение, 148,15 лева мораторна лихва за периода от 01.11.2016 до 12.07.2018 г., ведно със законната лихва върху главницата, считано от датата на депозиране на заявлението за издаване на заповед за изпълнение – 18.07.2018 г., до окончателното изплащане на задължението. Претендират се разноси.

Ищецът твърди, че по силата на Рамкова полица №..... от 23.02.2015 г. е застраховал вземанията на „Карио“ ООД ЕИКпо договори за продажба на стоки или предоставяне на услуги. Ответникът не е заплатил на „Карио“ ООД сума по издадена фактура № от 19.06.2015 г. Поради настъпило застрахователно събитие „Забавяне на плащането“ с банков превод от 10.10.2016 г. ищецът е изплатил на „Карио“ ООД сумата от 861,36 лева във връзка с подадена от него декларация за просрочени плащания вх. № 1504948 от 25.08.2015 г. Изплатената сума възлиза на 85 % от непогасеното вземане по издадената фактура, като съгласно чл. 213, ал. 1 КЗ /отм./ застрахователят е встъпил в правата на застрахования до размера на платеното обезщетение. Била изпратена покана за доброволно изпълнение на парични задължения № 19643/21.10.2016 г., която е получена на 24.10.2016 г. , поради което и ответникът е забавя от 01.11.2016 г.

В срока по чл. 131 ГПК е постъпил отговор от ответника, в който се твърди, че не дължи претендираното застрахователно обезщетение, тъй като фактура №.....г. е изцяло заплатена. Оспорва се съществуването на застрахователно правоотношение между ищеца и „Карио“ ООД Твърди, че както фактурата, така и поканата за доброволно

изпълнение на ищеца са получени от лице без представителна власт.

По искане на ответника като трето лице-помагач на страната на ответника е конституирано „Карио“ ООД, което чрез процесуалния си представител оспорва отговора и твърди, че към момента на изплащане на застрахователното обезщетение ЕТ..... не е било заплатило задълженията си.

Съдът, като обсъди доводите на страните и събраните писмени и гласни доказателства, по отделно и в тяхната съвкупност и съобразно с чл. 12 и чл. 235, ал. 2 ГПК, приема следното от фактическа страна:

Предявен е положителен установителен иск по чл. 422 ГПК, който е допустим, тъй като е налице правен интерес от предявяването му, което се доказва от приложеното ч.гр.д. № 713/2018 по описа на Районен съд - Ихтиман, по което срещу ответника е издадена Заповед за изпълнение по чл.410 ГПК от 03.08.2018 г. за сумата от 831,36 лева, представляваща стойността на изплатено застрахователно обезщетение по рамкова полица №..... г., както и сумата от 148,105 лева, представляваща мораторна лихва за забава за периода от 01.11.2016 г. до 12.07.2018 г. Представител на търговеца е отказал да получи заповедта за изпълнение, като съдът е приел, че същата е влязла в сила. С определение № 235/01.07.2020 по ч.гр. дело № 300/2020 г. по описа на Софийския окръжен съд е прието възражение по чл. 423, ал. 1 ГПК от страна на ЕТ „.....“, въз основа на което са дадени указания на заявителя за предявяване на иск за установяване на вземането.

От представената по делото рамкова полица № г. се установява, че между „БЪЛГАРСКА АГЕНЦИЯ ЗА ЕКСПОРТНО ЗАСТРАХОВАНЕ“ ЕАД и „КАРИО“ ООД е бил сключен договор за застраховка на плащания по договори за продажба на стоки или предоставяне на услуги срещу търговски риск, възникнал на територията на Република България за периода от 01.02.2015 г. до 31.01.2016 г., като страните са уговорили, че застрахователното обезщетение е 85,00 % от претендираната сума в рамките на определения за съответния длъжник кредитен лимит. В рамковата полица като длъжник е включен и ЕТ „Румаго – Лиляна Пенджурова“ с кредитен лимит от 6000 лева.

Съгласно чл. 5, ал. 2 от приложените по делото Общи условия за застраховане на плащания по договори за продажба на стоки или предоставяне на услуги срещу търговски риск, възникнал на територията на Република България един от покритите рискова на застраховката е забавяне на плащането от длъжника по договор за продажба на стоки или предоставяне на услуги за период по-дълъг от периода на изчакване, а според чл. 7, ал. 1, т. 2 от тези Общи условия периодът на изчакване е 6 месеца, като началото на този период е датата на получаване от застрахователя на декларация за просрочено плащане. В чл. 18 от Общите условия е уговорено, че застрахованият е длъжен в 30-дневен срок от датата на просрочване на плащане да представи на застрахователя декларация по образец за просроченото плащане.

Видно от представената претенция за застрахователно обезщетение рег. № г. от страна на „Карио“ ООД е заявено, че ЕТа.“ е забавило плащанията си по фактури № г., №..... г. и №г. на обща стойност 1975,82 лева.

По делото е приложен ликвидационен акт № 168/04.10.2016 г, съгласно който е определено да бъде изплатено в полза на „Карио“ ООД сумата от 861,36 лева във връзка с настъпило застрахователно събитие „Забавяне на плащането“ от длъжника ЕТ „.....“, съставляващо 85 % от непогасеното вземане по фактура №г., като видно от представеното копие на платежно нареждане сумата е била изплатена на застрахования на

12.10.2016 г.

Допълнително от страна на застрахователя са представени декларация за липса на постъпили възражения, декларация за съдействие, декларация за липса на предложение за удължаване на срока, декларация за липса на висящи или приключили съдебни производства, както и за уведомление за постъпили суми, декларация за банкови сметки, които са подадени на 05.02.2016 г. от страна на управителя на „Карио“ ООД.

Видно от приложената покана за доброволно изпълнение „БЪЛГАРСКА АГЕНЦИЯ ЗА ЕКСПОРТНО ЗАСТРАХОВАНЕ“ ЕАД е поканило ЕТ „Р.....“ да заплати в 5-дневен срок сумата от 831,36 лева, като поканата е била получена на 14.10.2016 г.

По делото е приложено уведомително писмо изх. № 723/14.01.2020 г., в което „Карио“ ООД е декларирало, че към 30.11.2019 г. ЕТ „Румаго – Лиляна Пенджурова“ няма задължения към „Карио“ ООД.

От заключението на допуснатата съдебно-счетоводна експертиза, която съдът кредитира изцяло, се установява, че фактура №.....от 19.06.2015 г. на стойност 1013,36 лева е била осчетоводена от страна на „Карио“ ООД, но не и от страна на ЕТ „.....“. Според вещото лице едноличният търговец не е регистриран по ДДС. ЕТ „.....“ е получавал стоки от „Карио“ ООД, като задълженията за заплащани частично. При плащанията по банков път не са посочвани съответните фактури, за които се отнасят. По отношение на процесната фактура от страна на „Карио“ ООД е осчетоводено изплатеното застрахователно обезщетение в размер на 85 %, а остатъкът от 152,00 лева са платени от ЕТ „.....“.

От правна страна:

В производството по чл. 422 ГПК за установяване на вземане вискателят следва да докаже факта, от който произтича вземането му, а длъжникът - възраженията си срещу него. В настоящото производство доказателствената тежест за спорните факти се разпределя с оглед на твърденията на страните, т.е. ищецът дължи пълно и главно доказване на фактите, въз основа на които претендира изпълнение от ответника –отговорност на ответника по отношение на третото лице-помагач по договор за покупко-продажба на стоки, по който това трето лице си е изпълнило задължението и за ответника по делото е възникнало задължение за плащане стойността на стоките, че между това трето лице и ищеца е съществувало валидно застрахователно правоотношение; настъпването на застрахователното събитие, плащане на застрахователно обезщетение от застрахователя, което да е извършено по валидно правоотношение по договор за застраховка между застрахования кредитор и ищеца.

В случая договорът за застраховка между „Карио“ ООД и „БЪЛГАРСКА АГЕНЦИЯ ЗА ЕКСПОРТНО ЗАСТРАХОВАНЕ“ ЕАД е сключен при действието на Кодекса за застраховането (обн., ДВ, бр. 103 от 2005 г., отм. ДВ, бр. 102 от 29.12.2015 г., в сила от 1.01.2016 г.). По съществуващото между тях застрахователно правоотношение е имало покрит риск „забавата на плащанията“.

Съгласно разпоредбата на чл. 213, ал. 1, изр. 1 КЗ /отм./ с плащането на застрахователното обезщетение застрахователят встъпва в правата на застрахования срещу причинителя на вредата - до размера на платеното обезщетение и обичайните разноси, направени за неговото определяне. Елементите от фактическия състав на цитираната разпоредба, които подлежат на доказване, са: наличие на застрахователен договор, възникване на застрахователно събитие - покрит риск по застрахователния договор,

изплащане на застрахователно обезщетение и встъпване, съобразно закона, както и установяване причинителя на вредата и размера на същата. Законът на поставя изискване правото на регрес да възниква само при наличието на деликт, достатъчно е да се установят настъпването на вреда и нейният размер.

От своя страна в чл. 200 КЗ /отм./ е посочено, че предмет на застрахователния договор за имуществено застраховане може да бъде всяко право, което за застрахования е оценимо в пари.

Страните не спорят а и от представените фактури и оборотна ведомост се установи, че между „Карио“ ООД и ЕТ „.....“ са съществували търговски правоотношения, като длъжникът не е изпълнявал точно задълженията си за заплащане на доставяните му стоки. Доколкото договорът за продажба е неформален за съществуването на тези търговски правоотношения може да се направи извод от издадените множество фактури от страна на „Карио“ ООД, по които, макар и забавено, са осъществени плащания от страна на ЕТ „.....“. Забавата на плащането по предявената фактура № 10016327/19.06.2015 г. представлява покрит риск по застрахователното правоотношение между третото-лице помагач и ищеца. В хода производството бе установено, че ищецът е изплатил застрахователно обезщетение в размер на 861,36 лева съставляващо 85 % от непогасеното вземане по фактура № 10016327/19.06.2015 г. с получател ЕТ „.....“.

В изпълнение на договорните си задължения застрахователят е изплатил съответното застрахователно обезщетение, т.е. по делото несъмнено бяха доказани първите три елемента на фактическия състав на чл. 213 КЗ, а именно наличие на застрахователен договор, възникване на застрахователно събитие, което представлява покрит риск по застрахователния договор, и изплащане на застрахователно обезщетение.

Неоснователно е възражението на ответника за неизпълнение от страна на третото лице-помагач на изискванията на Общите условия, приложими във връзка със сключения договор за застраховка, доколкото надлежното изпълнение на договорните задължения от страна на застрахования не са предмет на настоящото производство, след като застрахователят е приел, че е настъпило застрахователното събитие и е изплатил съответното застрахователно обезщетение.

Правото на застрахователя да иска от третото лице, причинило вредата в имуществената сфера на застрахования, е регресно право, а встъпването във всички права, които застрахованият има срещу третото лице – суброгационно право. То възниква по силата на закона, като застрахователят встъпва в правата на застрахования след плащането. Застрахователят упражнява правата на застрахования от свое име и в пълен обем. В този смисъл в тежест на ищеца бе да проведе пълно и главно доказване на всички факти във връзка с неизпълнението на договорните задължения на ЕТ „.....“ към „Карио“ ООД , които да обусловят настъпването на имуществени вреди за застрахования.

От заключението на допуснатата съдебно-счетоводна експертиза се установи, че ЕТ „.....“ е забавяло плащанията си към доставчика „Карио“ ООД. Вярно е, че фактурата представлява частен свидетелстващ документ и макар и сама по себе си тя да не удостоверява наличието на договорни правоотношения между издателя и получателя, тъй като няма материална доказателствена сила, нейната доказателствена стойност следва да се преценява наред с останалите събрани по делото доказателства. Съдът съобрази, че представената по делото фактура съдържа всички необходими реквизити - описание на стоката по вид, стойност, начин на плащане, наименованията на страните и време и място на издаване. Фактурата е била надлежно осчетоводена от доставчика, като е очевидно, че

ответника не е полагал необходимата грижа на добрия търговец при водене на счетоводството си, но недобросъвестността на получателя на стоките не следва да влече неблагоприятни последици за доставчика, след като той е изпълнил надлежно своите задължения. Въпреки, че по делото не са представени доказателства за това, че лицето, което е получило фактурата е било надлежно упълномощено от търговеца, съобразно правилото на чл. 301 ТЗ след като купувачът не се е противопоставил на извършените действия без представителна власт, то същите са обвързали търговеца. В този смисъл съдът приема за доказано, че стоките, за които е издадена процесната фактура са били фактически получени от ЕТ „.....а“. От счетоводната експертиза се установи, че нито към момента на предявяване на претенцията за заплащане, нито към момента на заплащане на застрахователното обезщетение сумата по издадената фактура е била заплатена от страна на ответника, т.е. вземането на третото лице-помагач е съществувало.

По отношение на претендираното обезщетение за забава, следва да се съобрази обстоятелството, че застрахователят изпълнява чуждо задължение. Вземането по регресния иск произтича от закона и то възниква от момента, когато застрахователят плати обезщетението на третото увредено лице. Това вземане не е срочно по смисъла на чл. 84, ал. 1 ЗЗД, поради което и на основание алинея втора от същия закон ответникът изпада в забава, след като бъде уведомен за извършеното плащане, съответно поканен от кредитора да изпълни задължението си. В случая от представените доказателства бе установено, че на ответника е била връчена регресна покана, т.е. той е бил уведомен за размера на задължението си. Ищецът претендира заплащането на законната лихва за периода от изтичане на срока, даден с поканата – 01.11.2018 г. до 12.07.2018 г., която установена по реда на чл. 162 ГПК възлиза на претендираната сума от 148,15 лева

С оглед на изложеното съдът приема, че в хода на производството бе установено съществуването на вземането на ищеца спрямо ответника в претендирания размер, поради което и така предявеният иск следва да бъде уважен.

По отношение на разноските:

Съдът счете, че съобразно разпоредбата на чл. 78, ал. 1 ГПК следва да възложи на ответника сторените от ищеца разноски. Ищецът е направил разноски в исковото производство в размер на 75 лв. за държавна такса, 300 лева юрисконсултско възнаграждение, както и 200 лева депозит за възнаграждение на вещното лице по изслушаната съдебно счетоводна експертиза. Съгласно задължителните разяснения, дадени с т. 12 от Тълкувателно решение № 4 от 18.06.2014г. на ВКС по тълк. д. № 4/2013г., ОСГТК, съдът, който разглежда иска, предявен по реда на чл. 422, респ. чл. 415, ал. 1 ГПК, следва да се произнесе за дължимостта на разноските, направени и в заповедното производство. С оглед така посочените задължителни разяснения, ответникът следва да бъде осъден да заплати на ищеца и разноски в заповедното производство, включващи дължимата и заплатена държавна такса в размер на 25,00 лева и юрисконсултско възнаграждение в размер на 150,00 лева.

Воден от горното С Ъ Д Ъ Т

РЕШИ:

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО СЪЩЕСТВУВАНЕТО НА ВЗЕМАНЕТО на БЪЛГАРСКА АГЕНЦИЯ ЗА ЕКСПОРТНО ЗАСТРАХОВАНЕ“ ЕАД ЕИК, седалище и адрес на управление гр. София, БУЛ. „.....“ №.. ет. 1 **спрямо** ЕТ

.....“ ЕИК....., седалище и адрес на управление с. Костенец, ел. „.....“ № .. в размер на 861,36 лв. /осемстотин шестдесет и един лева и тридесет и шест стотинки/, представляващо изплатено застрахователно обезщетение по рамкова полица №..... г.; както и в размер на 148,15 /сто четиридесет и осем лева и петнадесет стотинки/, представляваща мораторна лихва за периода от 01.11.2016 до 12.07.2018 г., ведно със законната лихва върху главницата, считано от датата на депозиране на заявлението за издаване на заповед за изпълнение – 18.07.2018 г., до окончателното изплащане на задължението.

ОСЪЖДА ЕТ“ ЕИК..... седалище и адрес на управление с. К....., ел. ...“ № ..да заплати на БЪЛГАРСКА АГЕНЦИЯ ЗА ЕКСПОРТНО ЗАСТРАХОВАНЕ“ ЕАД ЕИК седалище и адрес на управление гр. София, БУЛ. „.....“ № .., ет. . сторените разноси в заповедното и исковото производство в размер на 750,00 лв. (седемстотин и петдесет лева).

Делото е разгледано с участието на трето лице - помагач на страната на ответника «КАРИО» ООД, ЕИК....., седалище и адрес на управление гр., ул. "....." № ...

Решението подлежи на обжалване в двуседмичен срок от връчването му на страните пред Софийски окръжен съд.

Съдия при Районен съд – Ихтиман: _____